

Ako bolo na synode

Kevin de Souza bol pridelený do Tímu expertov nedávno ukončenej Synody pre mladých. Popisuje svoju skúsenosť počas dní synody.

10.12.2018

Slovo synoda sa nepoužíva na každodennej báze. Keď som poslal správu na Whatsappe rodine a kamarátom zo zahraničia, že budem súčasťou synody „Mladí, viera a rozlišovanie povolania“, mnohí neodpovedali okamžite. Neskôr sa mi priznali, že si najprv museli zistiť

význam slova synoda, predtým ako mi odpísali.

Synoda je zhromaždenie biskupov, ktorí boli pozvaní z rôznych častí sveta, aby sa stretli so Svätým otcom a aby spoločne preštudovali otázky viery, týkajúce sa jej uchovania a rastu vo svete. Pre túto synodu bolo pozvaných 50 pozorovateľov. Väčšina z nich boli mladí ľudia z celého sveta. Boli taktiež pozvaní bratskí delegáti, ako napríklad anglikánsky biskup Joel Waweru z Kene a reverend Chris Ferguson, generálny sekretár Svetového spojenia reformovaných cirkví, Nemecko. Ja som bol v tíme 23 expertov.

Pápež František, určujúci tempo synody

Inauguračná svätá omša synody pre mladých sa konala o 10 hodine na Námestí svätého Petra v stredu 3.októbra, 2018. Liturgia bola krásna vo všetkých svojich aspektoch.

Repertoár zboru a momenty absolútneho ticha tu a tam a nakoniec pozvanie k osobnej modlitbe. Niektorí mladí synody predniesli pápežovi svoje úmysly.

Na konci svätej omše išiel Svätý Otec pozdraviť ľudí pri ochrannej páske svojim obvyklým spôsobom. Môj žltý identifikačný odznak synody mi zaistil miesto v prednom rade a bol som rozradostený stretnúť Svätého Otca a povedať mu, že som tam. A potom odišiel. Mal som dojem, že to bolo naposledy čo som ho stretol tak zblízka. Ale mýlil som sa.

Ten istý deň, otváracie stretnutie v Aule Pavla VI bolo stanovené na pol piatu hodinu. Prišiel som o pol hodinu skôr. Zrazu som uvidel pápeža kráčať k budove z jeho rezidencie *Santa Marta*. Nechcelsom mu vojsť do cesty, tak som sa zdržal vonku o 5 minút dlhšie a až potom som vstúpil do auly. Na moje

prekvapenie som našiel Svätého Otca stáť tam rovno predo mnou!

Ochránka nebola na stráži a jeho gestá posielali silný odkaz: „Vitaj na synode!“ vyzeralo, že odkazuje so žiarivým úsmevom. Ja som onemel a vyhrkol som zo seba nejasne „Dobrá večer, Svätý Otec“. Mnohí zdieľali túto skúsenosť. Bolo to povznášajúce.

Prvé generálne zhromaždenie

Aula je určená pre viac ako 300 ľudí v poloblúkovom usporiadaní.

Kardináli a biskupi obsadili väčšinu tých miest. Na pravej strane boli *poslucháči*. Naľavo bol tím expertov. Taktiež tu bolo niekoľko oficiálnych novinárov a veľký počet technických asistentov, neopomenúc značný tím žien, ktoré robili simultánne preklady do 5 jazykov počas celej synody.

Za predsedajúcim stolom sedel pápež František v strede, vedľa neho hlavný sekretár synody – kardinál

Baldiserri, ďalší kardináli a dvaja špeciálni sekretári Giacomo Costa a Rossano Sala. Títo dvaja sekretári zamierili k tímu expertov, ktorí pracovali počas synody, aby dali dohromady prezentované myšlienky a snažili sa prísť nato ako ich zakomponovať do Finálneho dokumentu.

Potom ako bola ukončená elektronická prezencia otcov synody, sme začali počúvať prezentácie jednotlivých otcov. Každý mal štyri minúty nato, aby rozprával o vybranom paragrafe z dokumentu *Instrumentum Laboris*, ktorý bol pripravený po prípravnom stretnutí mladých v marci, 2018. Prezentácie sme počúvali do 19:15., keď pápež následne ukončil prvé generálne zhromaždenie modlitbou Anjel Pána a zvolaním *Mária, Matka Cirkvi – oroduj za nás*.

Duch Svätý tká univerzálny gobelín

Počas celej synody bolo 22 zhromaždení. Okrem posledných troch, ostatné boli len cvičením počúvania, počúvania a počúvania. Vždy iba jedna osoba hovorila v určenom čase. Pápež urobil odporúčanie, ktoré bolo zavedené od prvého dňa: po piatich prezentáciách, boli tri minúty ticha na premýšľanie o tom čo sme počuli.

Kontext debaty bol trojčlenný dokument *Instrumentum Laboris*, ktorý rozoberal spoznanie reality mladých vo svete, interpretujúc rôzne situácie a snaha nájsť spôsoby ktoré by pomohli mladých ľuďom stretnúť Krista a cítiť sa v cirkvi ako doma.

Niektorí môžu mať dojem, že počúvanie stoviek prednášok muselo byť veľmi nudné. Bolo to práve naopak, pretože stretnutia boli veľmi

obohacujúce. Bola to ozajstná „cirkevná skúsenosť“, počúvanie otcov synody z rôznych kontinentov. Ich prítomnosť bola ako niť, ktorá tkala univerzálny gobelín Svätej cirkvi, ktorá má členov v rôznych druhoch situácií.

Človek ako by cítil inšpirácie Ducha Svätého, keď otcovia synody hovorili o problémoch migrantov a iní zasa o dôležitosti výchovy a vzdelania.

Jeden z otcov sa zo srdca ospravedlnil mladým, že sa o nich dobre nestaralo. Iný hovoril o prekvitajúcom počte kňazských povolaní v jeho diecéze. Ďalší spomínal ako mladý človek z jeho diecézy zomrel mučeníckou smrťou. Mladý Safa Al Abbia rozprával o osude kresťanov na Blízkom Východe. Posledné dve získali obrovský potlesk.

Neplánované skúsenosti

Ranné sedenia boli od 9-12:30. Začínali spevom v latinčine *Ora tertia* z breviára. Potom kardinál Baldiserry vyzval otcov, aby elektronicky zapísali svoju prítomnosť. Následne bol čas počúvať prezentácie a vždy po 20 minútach krátke premýšľanie. Prestávka na kávu 10:30 bola vždy vítaná! Všetci účastníci išli dole do átria. Ja som si pretrel oči, keď som videl Svätého Otca s kávou v ruke konverzujúc vždy s niekým v jeho blízkosti. Navyše sa odtiaľ nehol ani na krok a stretal sa s tými, ktorí ho chceli pozdraviť. Ku koncu dňa, bol vždy priestor na trojminútové otvorené príspevky. Otcovia synody alebo mladí mohli stlačiť gombík na ovládači pripevnený k sedadlu ak chceli niečo povedať. Vždy ten prvý, kto stlačil gombík mal výhodu, že naňho vyšiel čas. Jeden z otcov dostal skvelý nápad: urgoval organizátorov, aby dali možnosť na príspevky počas púte, pretože toto bola Synoda

mladých. Mladí odpovedali hlučným aplauzom a „woo hoo“ nadšením!

Organizácia púte pre tak veľa ľudí v priebehu 10 dní bola trochu zložitejšia. Ale kardinál Baldiserri a jeho tím preštudovali celú záležitosť a dali tomuto návrhu zelenú. Rozvrh synody bol prerobený.

Šesťkilometrová púť k hrobu svätého Petra po *Via Francigena* bola zorganizovaná na štvrtok, 24. októbra. Bolo prizvaných aj 100 mladých z Rímskych farností. Zapojení boli aj dobrovoľníci. A Rímska polícia bola v strehu, aby ochránila pútnikov pred uponáhľanou rannou premávkou.

Bola to skvelá ikona zamerania synody: biskupi a mladí kráčajú spoločne po tom istom chodníku do „neba“ Svätopeterskej baziliky. Pozdĺž cesty, boli chvíle modlitby, čítania z Písma, spievania chvál a rozprávania. Pápež František sa

pridal k pútnikom pred bazilikou , kde si všetci obnovili krstné sľuby. Bola slávená slávnostná svätá omša a potom nasledoval obed v átriu auly Pavla VI.

Dar mladých Svätému Otcovi a otcom synody

Počas toho ako sa tím expertov snažil vypracovať finálny dokument, mladí chystali malé prekvapenie pre každého v piatok, 26. októbra. Ich hlasy bolo počuť v aule v malých skupinkách. Teraz chceli pripraviť pestré predstavenie sami.

Všetci sa zišli v átriu, kde bolo pripravené provizórne pódium a stoličky. Úplne vpredu bola výrazná figurína pápeža Františka, ktorý tam bol odprevádzaný mladou Američankou Yadirou Vieyra a jej manželom. Sebastian Duhau z Austrálie a Emilie Callan z Kanady boli moderátori večera. Podaril sa im odvieť skvelý kus práce

predstavením rôznych položiek a obohatením scenára drobnými avšak úctivými vtipmi o biskupoch a kardináloch.

36 mladých ľudí. 36 kreatívnych myslí. Piesne. Básničky. Rozhovory. A nakoniec tanec. Celá skupina predviedla nacvičenú choreografiu na hudbu z komunity Shalom. Niektorí mladí išli a vyzvali niektorých biskupov do tanca. Bol to očividný spôsob ukázania toho, že si vážili čo mohli prežiť za posledné týždne.

Bolo to predstavenie viery v tieto „cirkevné figuríny“, ktoré reprezentovali otcov.

Nikdy na piatkovú noc nezabudnem. Po predstavení išlo niekoľko z mladých do kostola svätého Lorenza na hodinovú adoráciu. Bol to hybný moment vidieť tých istých mladých ľudí tancujúcich na pódiu a zároveň neskôr modliacich sa pred sviatosťou

oltárnou, spievajúc *Laudate Dominum omnes gentes* a iné chvály striedajúce tichú modlitbu.

Posledné zhromaždenie: posledné odpočítavanie minút

Nasledujúci deň bol jeden z najdlhších pracovných dní synody. Ráno sa nechal kolovať finálny dokument a dvaja generálni sekretári ho začali čítať odstavec za odstavcom. Zároveň sa simultánne prekladal.

Poobede otcovia synody zaznačili svoju prezenciu. A potom boli systematickým spôsobom vyzvaní odhlasovať jednotlivé paragrafy. Boli 2 možnosti: akceptovateľné a neakceptovateľné. Nato, aby paragraf bol schválený bolo potrebných 166 hlasov. Išlo to vcelku hladko. Pred 18 hodinou bolo hlasovanie ukončené pre prvé dve časti. Tretia časť bola na rade.

Ako sa ručička hodín blížila k 20 hodine večer, hlasovanie sa takmer dostalo k poslednému paragrafu číslo 167 o svätosti, ktorého čiastočné znenie bolo: „*Skrz svätosť mladých, cirkev môže obnoviť svoje duchovné zariadenie a apoštolskú silu...*“

Nastalo ticho. Výsledok bol 239 akceptovateľné a 2 hlasy neakceptovateľné. Hlasný potlesk a skandovanie mladých znamenalo, že sa to skončilo. Tri týždne intenzívnej práce boli hotové.

Cirkev je naša matka

V určitom zmysle slova bolo cítiť neochotu opustiť aulu. Bolo by to bývalo posledný krát, kedy by sme počuli skutočné slová pápeža: „dobrú chuť, dobre si oddýchnite, vidíme sa zajtra...“

Pápež František nám pripomenul, že synoda nie je parlament. Je to chránené územie, na ktorom Duch Svätý koná. Ďalej nám poďakoval za

finálny dokument. Taktiež nám pripomenul, že všetci účastníci na synode sme jej prvými prijímateľmi, prví sa môžeme zato modliť a snažiť sa to vo svojom živote uskutočniť.

Cirkev je rodina

V nedeľu 28 októbra sa ukončila historická synoda pre mladých. Viac ako 300 účastníkov sa zhromaždilo v „braccio di Constantino“ – obrovská hala na pravej strane baziliky svätého Petra. Kardináli, biskupi a kňazi sa obliekali na svätú omšu, zatiaľ čo my ostatní sme formovali časť vstupnej procesie.

Pápež František predniesol homíliu. Synoda sa stala zhromaždením rodiny. A Svätý Otec nám pripomenul, že máme počúvať mladých ľudí, máme byť ich priateľmi a priviesť ich bližšie ku Kristovi cez radosť nášho života. *„Vám všetkým, ktorí ste sa zúčastnili*

tejto spoločnej cesty, ďakujem za vaše svedectvo,“ dodal na záver.

Záverečná procesia nás priviedla späť do haly. Priateľstvá, ktoré boli vytvorené za 25 dní boli zjavné medzi všetkými účastníkmi. Stisk ruky a objatia boli zdieľané, taktiež so slzami vďačnosti za neobyčajné chvíle, ktoré sme spolu strávili. Bola to skutočne milosť byť súčasťou synody. Teraz máme mandát od Svätého Otca roznieť túto správu počúvania a odprevádzania, správu skutočného priateľstva všetkých v cirkvi, aj tých mimo nej.